76.849/16

Besluit van de Vlaamse Regering houdende de definitieve aanduiding van het watergevoelig openruimtegebied 'Spoorweg' in Duffel

DE VLAAMSE REGERING,

Rechtsgronden

Dit besluit is gebaseerd op:

- De Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009, artikel 5.6.8, § 1, tweede lid, en § 2, tweede lid, ingevoegd bij het decreet van 8 december 2017.
- Het besluit van de Vlaamse Regering van 15 juni 2018 houdende nadere regels voor de aanduiding van watergevoelige openruimtegebieden.
- Het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018, artikel 1.3.1.1, §1, eerste lid, gewijzigd bij het decreet van 24 juni 2022.
- Het besluit van de Vlaamse Regering van 20 juli 2006 tot vaststelling van nadere regels voor de toepassing van de watertoets, tot aanwijzing van de adviesinstanties en tot vaststelling van nadere regels voor de adviesprocedure bij de watertoets, vermeld in artikel 1.3.1.1 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018, gewijzigd bij het besluit van 25 november 2022.

Vormvereisten

Volgende vormvereisten zijn voldaan:

- Op 24 mei 2018 heeft de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW) advies gevraagd over het voornemen tot voorlopige aanduiding van het gebied als watergevoelig openruimtegebied.
- Het advies van het college van burgemeester en schepenen van Duffel werd gegeven op 25 juni 2018 en 23 juli 2018.
- Het planvoornemen is onderworpen aan een milieubeoordeling. De kennisgeving voor het plan-MER werd door de Dienst Mer volledig verklaard op 9 juli 2018. De terinzagelegging vond plaats van 30 juli 2018 tot en met 30 augustus 2018. De richtlijnenvergadering vond plaats op 10 september 2018. De richtlijnen voor voorliggend MER werden door het kenniscentrum MER van het Departement Omgeving betekend op 25 oktober 2018.
- Het planvoornemen is onderworpen aan de watertoets, die deel uitmaakt van de milieubeoordeling.

- Het planvoornemen is onderworpen aan een verscherpte natuurtoets die deel uitmaakt van de milieubeoordeling. Voor het planvoornemen is geen passende beoordeling vereist.
- Het planvoornemen is onderworpen aan de Ruimtelijke Veiligheidstoets (RVR). Het Team Omgevingseffecten van het Vlaams Departement Omgeving heeft in haar standpunt van 27 juli 2023 aangegeven dat het opstellen van een RVR niet vereist is.
- In het gebied zijn volgende verkavelingen gekend: 12009_2000_228 en 12009_1985_90.
- De Vlaamse Regering heeft het watergevoelig openruimtegebied Spoorweg in Duffel voorlopig aangeduid op 15 december 2023.
- De voorlopige aanduiding van het watergevoelig openruimtegebied Spoorweg in Duffel werd onderworpen aan een openbaar onderzoek van 9 januari 2024 tot en met 8 maart 2024.
- De CIW heeft over de voorlopige aanduiding van het watergevoelig openruimtegebied Spoorweg in Duffel het advies ingewonnen bij de instanties, vermeld in artikel 5.6.8, § 2, eerste lid, van de VCRO.
- De CIW heeft een informatie- en inspraakvergadering georganiseerd in de vorm van een infomarkt in het gemeentehuis van Brasschaat (16 januari 2024), het stadhuis van Geel (17 januari 2024), het Europeiongebouw te Turnhout (23 januari 2024), het stadhuis van Lier (25 januari 2024) en in de openbare bibliotheek van Duffel (26 januari 2024).
- Tijdens het openbaar onderzoek werd advies ontvangen van de gemeente Duffel, de gecoro van de gemeente Duffel, de provincie Antwerpen en de dienst Integraal Waterbeleid van de provincie Antwerpen. Daarnaast werden 11 bezwaren en opmerkingen ontvangen.
- Het Team Omgevingseffecten van het Vlaams Departement Omgeving heeft het plan-MER goedgekeurd op 21 mei 2024.
- De CIW heeft via schriftelijke procedure kennis genomen van de bezwarenverwerking, rekening houdend met het goedgekeurde plan-MER, en formuleerde op 24 mei 2024 een voorstel tot definitieve aanduiding op basis van de criteria, vermeld in artikel 5.6.8, § 1, tweede lid, van de VCRO.
- Het advies […] van de Raad van State, gegeven op [….], met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

Motivering

Dit besluit is gebaseerd op de volgende motieven:

- Het gebied ‘Spoorweg’ maakt deel uit van het Netebekken, bestaat uit twee deelgebieden en ligt ten westen van een spoorlijn tussen een lintvormige woonontwikkeling.
- Het gebied ‘Spoorweg’ heeft een totale oppervlakte van 1,7 ha en bestaat uit twee delen. Het oostelijke en grootste deel van het gebied is in het oosten begrensd door een spoorlijn en in het zuiden door een bomenrij, het is

volledig onbebouwd en bestaat uit weide. Het westelijke en kleinere deelgebied betreft twee onbebouwde kavels uit niet-vervallen verkavelingen.

- Het gebied is volgens het gewestplan Mechelen gelegen in een bestemming die bebouwing mogelijk maakt, met name woonuitbreidingsgebied en woongebied.
- Het gebied werd op 12 november 2014 door de Algemene Bekkenvergadering Netebekken als signaalgebied aangeduid omwille van de effectieve overstromingsgevoeligheid van de percelen.
- De Vlaamse Regering keurde op 31 maart 2017 het ontwikkelingsperspectief goed voor het signaalgebied 'Spoorweg Duffel' om het waterbergend vermogen van het gebied te kunnen behouden. In voorliggende aanduiding worden deelgebieden 10 en 11 meegenomen.
- Er is geen gemodelleerd risico voor fluviale overstromingen gekend binnen het afgebakende gebied. Het pluviale model toont daarentegen voor vrijwel het gehele westelijke deelgebied een middelgrote kans op pluviale overstromingen, net als een deel van de omliggende reeds bebouwde percelen. Het oostelijke deelgebied kent vooral in het zuiden en langs de spoorlijn een middelgrote tot kleine kans op overstromingen. Onder klimaatverandering neemt een kleine kans op pluviale overstromingen echter toe in bijna het gehele oostelijke deelgebied.
- In 2018 werd op vraag van de gemeente Duffel een studie uitgevoerd naar de benodigde waterbergingscapaciteit voor het gebied. De studie wees aan dat lokale afstroming mee zorgt voor het overstromingsrisico binnen het gebied, naast de aanvoer van water via de Wouwendonkse Loop. De berekeningen uit de studie wezen een vereiste waterbuffering (op basis van de oorspronkelijke contour van het signaalgebied) aan van 11.460 m3 voor het gebied. De mate waarop dit debiet kan worden gebufferd diende verder onderzocht te worden, met name voor de hoger gelegen delen ten noorden en zuiden van de overstromingscontour (binnen de oorspronkelijke contour van het signaalgebied). De studie gaf eveneens aan dat bijkomende lokale buffering en infiltratie ter plaatse in grachten de eerste voorkeur geniet, waardoor minder water afstroomt naar het gebied 'Spoorweg'. In de eerste conceptversie werden geen uitspraken gedaan met betrekking tot de eventuele ontwikkelbaarheid ten opzichte van de watergevoeligheid.
- Vrijwaring van het gebied voor verdere bebouwing is aangewezen en ondersteunt de uitvoering van acties uit het stroomgebiedbeheerplan 2022-2027 ter realisatie van bijkomende waterberging.
- Er bestaat een conflict tussen de verdere realisatie van de bestemming en de belangen van het watersysteem.
- Voor het gebied en de omgeving is er geen ruimtelijk uitvoeringsplan in opmaak noch voorzien op korte termijn. Om het gebied voor verdere bebouwing te vrijwaren, is een aanduiding als watergevoelig openruimtegebied in uitvoering van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening aangewezen.
- Het grafisch plan met de aanduiding van het gebied dat met dit besluit definitief wordt aangeduid als watergevoelig openruimtegebied is opgenomen

als bijlage I bij dit besluit. De toelichting en motivering is opgenomen in de toelichtingsfiche die opgenomen is als bijlage II bij dit besluit.

- De aanduiding als watergevoelig openruimtegebied is in overeenstemming met het ruimtelijk principe in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen om het fysisch systeem te beschouwen als ruimtelijk structurerend. Ruimtelijk structurerend betekent dat de huidige, intrinsieke kenmerken van het bestaand fysisch systeem het richtinggevend kader zijn voor de ruimtelijke ontwikkeling van de structuurbepalende functies natuur, bos, landbouw en wonen en werken. Het gebied Spoorweg, onderdeel van het Netebekken wordt door de aanduiding als watergevoelig openruimtegebied gevrijwaard van bebouwing en kan verder ontwikkelen op basis van de fysische karakteristieken als waterrijk gebied.
- Het planvoornemen is onderworpen aan een milieubeoordeling. Er worden geen significante negatieve effecten op de leefomgeving verwacht. In het plan-MER worden geen milderende maatregelen noodzakelijk geacht.
- In het gebied is geen beschermd erfgoed aanwezig. Uit de milieubeoordeling blijkt dat er geen significante effecten te verwachten zijn voor het aspect landschap, onroerend erfgoed en archeologie.
- Rekening houdend met de kenmerken van het plan, de omgeving en de uitgevoerde analyse kan geoordeeld worden dat het plan geen risico inhoudt op het veroorzaken van significant negatieve effecten op de aanwezige Habitat- en Vogelrichtlijngebieden of Bijlage III soorten van het Natuurdecreet. Voor de voorliggende aanduiding moet geen passende beoordeling worden opgemaakt. Een verscherpte natuurtoets is niet vereist.
- Het gebied ligt binnen de consultatiezone van water-link Zuiderproductie. De externe risico’s van de desbetreffende Seveso-inrichtingen zijn bekend bij de administratie én er is voldoende afstand tussen de Seveso-inrichtingen enerzijds en het aandachtsgebied anderzijds. De inplanting van nieuwe Seveso-inrichtingen is volgens de voorziene stedenbouwkundige voorschriften uitgesloten. Het opstellen van een RVR is niet vereist. Die beoordeling blijkt uit de RVR-toets van 27 juli 2023.
- De Vlaamse Regering neemt akte van de opmerking van Aquafin over het gebrek aan rechtstreekse interactie met haar infrastructuur en over de situering van een mogelijk toekomstig project.
- In de hiernavolgende paragrafen wordt ingegaan op de bezwaren, opmerkingen en adviezen die werden ingediend tijdens het openbaar onderzoek. De bezwaren, opmerkingen en adviezen zijn ten behoeve van de leesbaarheid omkaderd en genummerd en worden gezamenlijk behandeld voor zover ze een gelijkaardige en gelijklopende inhoud hebben of over hetzelfde onderwerp gaan. Aanpassingen die worden doorgevoerd op basis van de bezwaren, opmerkingen en adviezen worden specifiek vermeld bij de bespreking van de gegroepeerde bezwaren, opmerkingen en adviezen. Hieronder wordt eerst ingegaan op de bezwaren, opmerkingen of adviezen die aanleiding geven tot aanpassingen aan de verordenende delen van het plan: het grafisch plan. Daarna wordt per onderwerp ingegaan op bezwaren, opmerkingen en adviezen die aanleiding geven tot aanpassingen aan de niet verordende delen van het plan.

Bezwaren, opmerkingen en adviezen die leiden tot aanpassingen van het grafisch plan

1. In een bezwaar wordt gesteld dat perceel A205G nooit watergevoelig is geweest, en dat er meer dan 200 jaar een hoeve stond die in 1999 op aandringen van de gemeente werd gesloopt. De sloop werd gedaan onder de voorwaarde dat het perceel 'bouwgrond' zou blijven zonder bouwverplichting. Bezwaarschrijvers vragen een uitsluiting van het perceel uit het watergevoelig openruimtegebied, of een planschadevergoeding, gebaseerd op de prijs die in 2019 werd gehanteerd door een betrokken ontwikkelaar.

Schrijvers stellen dat de huidige afbakening van het watergevoelig openruimtegebied onvoldoende onderbouwd is en legitimiteit mist, het betreft een gebied van 1,8 ha groot waarvan de gemeente meermaals aangaf dat het gunstig is gelegen om aan kernversterking te doen. Ze concluderen dat de enige basis om over te gaan tot de aanduiding, de pluviale overstromingskaarten betreft. Ter hoogte van een deel van de aangeduide contour is er geen enkele kans op overstroming. Het perceel ten zuiden van perceel A205G kent anderzijds een effectief overstromingsrisico en is vreemd genoeg uitgesloten van het ontwerp van watergevoelig openruimtegebied.

De Vlaamse Regering beantwoordt dit bezwaar door te duiden dat ze conform artikel 5.6.8. §1 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening gebieden waar een conflict bestaat tussen de verdere realisatie van de bestemming en de belangen van het watersysteem als watergevoelig openruimtegebied kan aanduiden. De Vlaamse Regering maakt bij de beslissing tot aanduiding een afweging tussen een toekomstige ontwikkeling van gebieden, rekening houdende met de wetgeving omtrent de watertoets, en het vrijwaren van gebieden om waterschade en verminderde woonkwaliteit te voorkomen. De waardevermindering wordt gecompenseerd via de planschaderegeling.

Conform artikel 5.6.8. §1 VCRO kan de Vlaamse Regering gebieden aanduiden als watergevoelig openruimtegebied waar een conflict bestaat tussen de verdere realisatie van de bestemming en de belangen van het watersysteem. Ze heeft een grondige evaluatie gedaan van de overstromingsgevoeligheid en de mogelijke impact ten gevolge van toekomstige ontwikkelingen. De analyse van het gebied is opgenomen in de toelichtingsfiche die per gebied werd opgemaakt. Hierin wordt gebruik gemaakt van de meest recente overstromingsgevaarkaarten, die niet alleen een inschatting maken van de huidige risico's maar waar beschikbaar ook van de toekomstige risico's. In functie van de voorlopige aanduiding als watergevoelig openruimtegebied werd de plancontour ten opzichte van de ontwerp-afbakening gewijzigd op basis van de meest actuele overstromingskans en het advies van het college van burgemeester en schepenen. Waar mogelijk werden de perceelgrenzen gevolgd voor de afbakening. Het (pluviaal en fluviaal) overstromingsgevaar voor perceel A205G is beperkt. De uitsluiting van het perceel zou geen significant negatief effect hebben op de waterberging van het gebied.

Op basis van deze bewaren wordt het grafisch plan aangepast, zodat perceel A205G uit de contour wordt gesloten.

2. Indieners zien een schending van het gelijkheidsbeginsel, en halen daarbij de niet-aanduiding van perceel 196G aan. Voor perceel 205G is er (fluviaal en pluviaal) geen overstromingsgevaar. Voor het zuidelijk deel van perceel 207T is

er geen fluviaal overstromingsgevaar en volgens pluviaal toekomstig klimaat slechts een uiterst kleine kans op overstroming. Het westelijke gedeelte van perceel 203K behelst op de huidige pluviale kaarten geen enkele kans op overstroming en slechts een kleine kans voor wat betreft de pluviale kaart toekomstig klimaat. Hiertegenover zijn er voor perceel 196G (niet opgenomen in het watergevoelig openruimtegebied) verschillende scenario's qua overstromingsgevaar. Indieners vragen om die redenen enerzijds het schrappen van de percelen 205G en 207T en het niet-overstroombare deel van perceel 203K, en anderzijds het opnemen van het noordoostelijke deel van perceel 196G.

De Vlaamse Regering beantwoordt dit bezwaar door te duiden dat de aanduidingen van de watergevoelig openruimtegebieden die momenteel voorliggen een doorvertaling is van de initieel aangeduide signaalgebieden, op basis van de meest recente watertoetskaarten. In functie van de voorlopige aanduiding als watergevoelig openruimtegebied werd de plancontour ten opzichte van de ontwerp-afbakening gewijzigd en dit op basis van de meest actuele overstromingskans en het advies van de gemeente Duffel. Voor de gebieden die niet als watergevoelig openruimtegebied worden aangeduid, blijft de verscherpte watertoets van kracht, waardoor ook hier enkel ontwikkelingen mogelijk zijn welke in overeenstemming zijn met het watersysteem. De aanduiding van watergevoelige openruimtegebieden is in het decreet niet voorzien als eenmalig en kan ook aanleiding geven tot bijkomende aanduidingen. De overige percelen binnen het woonuitbreidingsgebied hebben volgens de watergevaarkaarten een meer beperkte overstromingsgevoelige oppervlakte, en zijn dus nog ontwikkelbaar vanuit het watersysteem. Indien de gemeente deze alsnog wenst te vrijwaren en in te richten, kan dit door de opmaak van een ruimtelijk uitvoeringsplan.

Het (pluviaal en fluviaal) overstromingsgevaar voor perceel 205G is beperkt. De uitsluiting van het perceel zou geen significant negatief effect hebben op de waterberging van het gebied.

Op basis van deze bewaren wordt het grafisch plan aangepast, zodat perceel 205G uit de contour wordt gesloten.

<u>Bezwaren, opmerkingen en adviezen die leiden tot aanpassingen van de niet verordende delen van het plan: toelichtingsfiche en plan-MER</u>

3. De provincie Antwerpen vraagt om te verduidelijken in hoeverre windturbines alsnog mogelijk zijn in watergevoelige openruimtegebieden die vandaag bedrijventerrein zijn of als openbaar nut worden aanschouwd, rekening houdende met technische vereisten van windontwikkeling. Betekent 'bouwvrij' enkel bovengronds of ook ondergronds.

De Vlaamse Regering beantwoordt dit bezwaar door te duiden dat de bouw van infrastructuur niet is opgenomen in artikel 5.6.8. van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, behalve in functie van openbare wegen en nutsleidingen.

Op basis van dit advies wordt het plan-MER aangepast binnen de discipline mens.

Bezwaren, opmerkingen en adviezen die niet leiden tot aanpassingen van het plan

4. De provincie Antwerpen vraagt om te verduidelijken of en in welke mate de aanduiding van een watergevoelig openruimtegebied ingrijpt op het proces en de aanleg van een fietssnelweg/fietsostrade. Het is niet duidelijk in welke mate de aanduiding als watergevoelig openruimtegebied een beperking geeft of bijkomend onderzoek vergt. Een vlotte realiseerbaarheid van de fietsostrades is een belangrijke randvoorwaarde.

De Vlaamse Regering beantwoordt dit advies door te duiden dat de aanleg van openbare wegen in de voorschriften voorzien is, voor zover de ruimtelijk-ecologische draagkracht en de waterbeheersfunctie van het gebied niet overschreden wordt. Ook de afwijkingsbepalingen van artikel 4.4.7. uit de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening zijn van toepassing.

Dit advies leidt niet tot aanpassing van het plan.

5. De gemeente Duffel vraagt om de percelen 179Y en 179M2 uit de contour van het watergevoelig openruimtegebied te schrappen, aangezien een ontwikkeling kan worden gebufferd binnen het gedeelte van het watergevoelig openruimtegebied aan de overkant van de straat.

6. De gecoro van de gemeente Duffel is van oordeel dat de percelen aan de westkant van Ganzenkoor minder van nut zijn in het kader van grootschalige waterbeheersing en geen meerwaarde bieden in functie van een latere herbestemming. Zij vraagt dan ook om die percelen uit te sluiten van de aanduiding.

De Vlaamse Regering beantwoordt dit advies door te duiden dat conform artikel 5.6.8. §1 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening de Vlaamse Regering gebieden waar een conflict bestaat tussen de verdere realisatie van de bestemming en de belangen van het watersysteem als watergevoelig openruimtegebied kan aanduiden. De Vlaamse Regering maakt bij de beslissing tot aanduiding een afweging tussen een toekomstige ontwikkeling van gebieden, rekening houdende met de wetgeving omtrent de watertoets, en het vrijwaren van gebieden om waterschade en verminderde woonkwaliteit te voorkomen. De ontwikkeling van watergevoelige gebieden mag niet ten koste gaan van bijkomende wateroverlast op andere locaties.

Dit advies leidt niet tot aanpassing van het plan.

7. De gecoro van de gemeente Duffel stelt voor om het gebied aan de oostkant van Ganzenkoor uit te breiden tot het initiële signaalgebied of minstens tot een gebied dat ruim voldoende is om een buffervoorziening te realiseren in functie van plaatselijke afkoppelingsprojecten. Verder onderzoek dient uitsluitsel te geven over de gewenste contour.

De Vlaamse Regering beantwoordt dit advies door te duiden dat de aanduiding van de watergevoelige openruimtegebieden vertrekt van de beleidsdoelstelling om deze gebieden te vrijwaren van verdere bebouwing. De overige percelen binnen het woonuitbreidingsgebied hebben volgens de watergevaarkaarten een meer beperkte overstromingsgevoelige oppervlakte, en zijn dus nog ontwikkelbaar

vanuit het watersysteem. Indien de gemeente deze alsnog wenst te vrijwaren en in te richten, kan dit door de opmaak van een ruimtelijk uitvoeringsplan.

Dit advies leidt niet tot aanpassing van het plan.

8. De gemeente Duffel vraagt om het watergevoelige deel van perceel 196G eveneens als watergevoelig openruimtegebied aan te duiden, op basis van de recente pluviale en fluviale watergevaarkaarten, ter compensatie van de percelen 179Y en 179M2.

De Vlaamse Regering beantwoordt dit bezwaar door te duiden dat de aanduiding van de watergevoelige openruimtegebieden vertrekt van de beleidsdoelstelling om deze gebieden te vrijwaren van verdere bebouwing. De overige percelen binnen het woonuitbreidingsgebied hebben volgens de watergevaarkaarten een meer beperkte overstromingsgevoelige oppervlakte, en zijn dus nog ontwikkelbaar vanuit het watersysteem. Indien de gemeente deze alsnog wenst te vrijwaren en in te richten, kan dit door de opmaak van een ruimtelijk uitvoeringsplan.

Dit advies leidt niet tot aanpassing van het plan.

9. Boerenbond vraagt om het watergevoelig openruimtegebied niet in de categorie 'overig groen' te plaatsen en de doelstelling om bosuitbreiding te realiseren binnen het watergevoelig openruimtegebied uit de besluiten te halen, zodat alle voorgenoemde functies daadwerkelijk toegelaten blijven op de lange termijn binnen het watergevoelig openruimtegebied en er geen sluimerende evolutie naar groene bestemmingen doorgevoerd wordt.

Boerenbond vraagt om de percelen in effectief landbouwgebruik in het watergevoelig openruimtegebied te herbestemmen naar bouwvrij agrarisch gebied om zo het landbouwgebruik toekomstgericht te bestendigen.

De Vlaamse Regering beantwoordt dit bezwaar door te verwijzen naar de bepalingen inzake watergevoelige openruimtegebieden in de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, artikel 5.6.8, waarbij de toegelaten functies en handelingen zijn opgesomd. Met betrekking tot de opname in de categorie 'overig groen' wordt verwezen naar de bepalingen in de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, artikel 2.2.6, §2, 3de lid.

De Vlaamse Regering beantwoordt dit bezwaar door te verduidelijken dat binnen 'watergevoelig openruimtegebied' zowel bosbouw als landbouw nevengeschikte functies zijn, naast andere openruimte functies. De voorschriften maken het blijvend agrarisch gebruik van het perceel mogelijk en leggen geen bijkomende beperkingen op. Een latere verfijning van de voorschriften via een ruimtelijk uitvoeringsplan is steeds mogelijk, waarbij de plannende overheid in deze kan opteren om het agrarisch gebruik te bestendigen door herbestemming naar bv. bouwvrij agrarisch gebied.

Dit bezwaar leidt niet tot aanpassing van het plan.

10. Natuurpunt, afdeling 'Oude Spoorweg' vraagt om watergevoelig openruimtegebied Spoorweg groter te maken en het hele gebied tussen

Ganzenkoor en de spoorweg aan te duiden. Het gebied is watergevoelig en het is belangrijk dat deze zone nooit bebouwd zal worden. Een gedeelte is actueel als volkstuin (Ganzenhofkes) ingericht. Zo kan dit initiatief behouden blijven, want dit is perfect combineerbaar met de watergevoelige openruimtegebied functies.

De Vlaamse Regering beantwoordt dit bezwaar door te duiden dat de aanduiding van de watergevoelige openruimtegebieden vertrekt van de beleidsdoelstelling om deze gebieden te vrijwaren van verdere bebouwing. De overige percelen binnen het woonuitbreidingsgebied hebben volgens de watergevaarkaarten een meer beperkte overstromingsgevoelige oppervlakte, en zijn dus nog ontwikkelbaar vanuit het watersysteem. De aanduiding van watergevoelige openruimtegebieden is in het decreet niet voorzien als eenmalig, en kan aanleiding geven tot bijkomende aanduidingen. Verder zijn er andere procedures mogelijk om bebouwbare grond om te zetten tot openruimtegebied zoals bijvoorbeeld een (gemeentelijk) ruimtelijk uitvoeringsplan.

Dit bezwaar leidt niet tot aanpassing van het plan.

11. De indiener stelt dat de aanduiding van hun eigendom in strijd is met het gelijkheidsbeginsel en verwijst daarbij naar de verschillen in contour tussen signaalgebied en watergevoelig openruimtegebied. Hoewel er voor het rechterdeel van perceel 196G dezelfde overstromingsrisico's bestaan, werd deze niet aangeduid als watergevoelig openruimtegebied. Nochtans werd dit perceel in de startbeslissing ingedeeld als te herbestemmen naar open ruimte, en voor perceel 179Y slechts een verscherpte watertoets vooropgesteld. Het is dan ook onredelijk om perceel 179Y aan te duiden en niet het rechterdeel van perceel 196G, aangezien perceel 179Y gelegen is in een goedgekeurde verkaveling, en perceel 196G in niet-vrijgegeven woonuitbreidingsgebied, aanpalend aan de spoorweg en dus slechts beperkt ontwikkelbaar is.

De Vlaamse Regering beantwoordt dit bezwaar door te duiden dat de aanduiding van de watergevoelige openruimtegebieden vertrekt van de beleidsdoelstelling om deze overstromingsgevoelige gebieden te vrijwaren van verdere bebouwing. Gebieden waar de bouwdruk het grootst is, dienen dan ook prioritair te worden aangeduid om toekomstige bebouwing te voorkomen. Het verlies aan bouwmogelijkheden wordt gecompenseerd via de planschaderegeling. Het feit dat perceel 196G grotendeels niet overstromingsgevoelig is, is een duidelijk verschil met de eigendom van bezwaarindiener. Bij elke ontwikkeling blijft de watertoets van kracht, waardoor ook enkel ontwikkelingen mogelijk zijn welke in overeenstemming zijn met het watersysteem. De aanduiding van watergevoelige openruimtegebieden is in het decreet niet voorzien als eenmalig en kan ook aanleiding geven tot bijkomende aanduidingen.

Dit bezwaar leidt niet tot aanpassing van het plan.

12. De indiener stelt dat de aanduiding niet zorgvuldig werd voorbereid, aangezien het besluit verwijst naar een studie uit 2018 waaruit blijkt dat er waterbuffering nodig is van 11.460 m3, en dit al 6 jaar geleden is. Uit een meer recente studie in opdracht van gemeente Duffel, door Witteveen+Bos en PlusOffice Architects, blijkt immers dat er minder water dient te worden gebufferd, zodat de contouren van het watergevoelig openruimtegebied kunnen worden aangepast. Om die reden

geeft de gemeente Duffel in haar advies dan ook aan dat het perceel 179Y kan worden geschrapt uit de contour.

De Vlaamse Regering beantwoordt dit bezwaar door te duiden dat conform artikel 5.6.8. §1 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening kan de Vlaamse Regering gebieden waar een conflict bestaat tussen de verdere realisatie van de bestemming en de belangen van het watersysteem, aanduiden als watergevoelig openruimtegebied. De aanduiding als watergevoelig openruimtegebied werd aangepast aan de meest recente inzichten in de overstromingsrisico's, maar daarbij blijft het betreffende perceel een grote overstromingskans hebben, wat de aanduiding verantwoord. Ook de meest recente studie stelt nog dat minstens het ganse watergevoelig openruimtegebied ten oosten van Ganzenkoor vereist is om het lokale en afstromende water op te vangen.

Dit bezwaar leidt niet tot aanpassing van het plan.

13. De indiener stelt dat de aanduiding gebaseerd is op theoretische modellen en een beoordeling aan de hand van de feitelijke situatie ontbreekt, wat strijdig is met het zorgvuldigheidsbeginsel. Voormelde modellen hebben volgens indiener slechts betrekking op eventuele toekomstige overstromingsgevoelige gebieden, rekening houdend met een potentiële wijziging van het klimaat. Ondanks dat het perceel lager ligt dan de omliggende, heeft het perceel nog nooit te maken gehad met wateroverlast.

De Vlaamse Regering heeft een grondige evaluatie gedaan van de overstromingsgevoeligheid en de mogelijke impact ten gevolge van toekomstige ontwikkelingen. Het alternatief om enkel gebieden aan te duiden die in het verleden zijn overstroomd, zou getuigen van onzorgvuldigheid, aangezien er beschikt wordt over de kennis om ook toekomstige overlast in te schatten en dus vanuit het voorzorgsprincipe dienen te handelen.

Dit bezwaar leidt niet tot aanpassing van het plan.

14. De indiener stelt dat het perceel niet als watergevoelig openruimtegebied kan worden aangeduid, aangezien het is gelegen in woongebied en in een goedgekeurde niet-vervallen verkaveling, uit de meest recente studie van Witteveen+Bos en PlusOffice Architects de nodige buffercapaciteit kan worden gerealiseerd in het gebied ten oosten van Ganzenkoor, het perceel niet kampt met wateroverlast en de gemeente Duffel adviseert om de contour van het gebied aan te passen met uitsluiting van het perceel 179Y.

De Vlaamse Regering beantwoordt dit bezwaar door te duiden dat conform artikel 5.6.8. §1 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening kan de Vlaamse Regering gebieden waar een conflict bestaat tussen de verdere realisatie van de bestemming en de belangen van het watersysteem, aanduiden als watergevoelig openruimtegebied. De Vlaamse Regering maakt bij de beslissing tot aanduiding een afweging tussen een toekomstige ontwikkeling van gebieden, rekening houdende met de wetgeving omtrent de watertoets, en het vrijwaren van gebieden om waterschade en verminderde woonkwaliteit te voorkomen. De ontwikkeling van watergevoelige gebieden mag niet ten koste gaan van bijkomende wateroverlast op andere locaties.

Dit bezwaar leidt niet tot aanpassing van het plan.

15. Indieners stellen dat de aanduiding van hun perceel gebaseerd is op gedateerde gegevens (uit 2018) en de onderzochte toestand is bijgevolg niet meer de bestaande toestand. Indieners halen de onderzoeksplicht en zorgvuldigheidsplicht van de Vlaamse Regering aan, zodat een administratieve beslissing dient gesteund te zijn op een correcte, toepasselijke en actuele feitenvinding. Ze vermelden daarbij een recenter onderzoek van Witteveen+Bos en PlusOfficeArchitects dat in opdracht van de gemeente werd uitgevoerd.

De Vlaamse Regering heeft een grondige evaluatie gedaan van de overstromingsgevoeligheid en de mogelijke impact ten gevolge van toekomstige ontwikkelingen. De analyse van het gebied is opgenomen in de toelichtingsfiche die per gebied werd opgemaakt. Hierin wordt gebruik gemaakt van de meest recente overstromingsgevaarkaarten, die niet alleen een inschatting maken van de huidige risico's maar waar beschikbaar ook van de toekomstige risico's. In functie van de voorlopige aanduiding als watergevoelig openruimtegebied werd de plancontour ten opzichte van de ontwerp-afbakening gewijzigd op basis van de meest actuele overstromingskans en het advies van het college van burgemeester en schepenen. Ook de meest recente studie stelt nog dat minstens het ganse watergevoelig openruimtegebied ten oosten van Ganzenkoor vereist is om het lokale en afstromende water op te vangen.

Dit bezwaar leidt niet tot aanpassing van het plan.

16. De indieners stellen dat er sprake is van een schending van het redelijkheids- en proportionaliteitsbeginsel, aangezien er geen afdoende alternatievenonderzoek van de omgeving werd gevoerd, dat een schrapping van hun eigendom uit het watergevoelig openruimtegebied tot gevolg zou kunnen hebben. Eerst staat de vraag waarom het perceel 196G wel als signaalgebied werd aangeduid, maar niet in het watergevoelig openruimtegebied is opgenomen. Het gebied heeft een aanzienlijke oppervlakte en is bestemd als woonuitbreidingsgebied waardoor de impact op de ontwikkelingsmogelijkheden kleiner is. De indieners stellen daarnaast dat het gelijkaardig behandelen van hun perceel 179M2 en het aanpalende perceel 179Y niet correct is aangezien het perceel 179M2 slechts gedeeltelijk overstroombaar is. Andere percelen buiten de contour van het watergevoelig openruimtegebied zouden ook in aanmerking kunnen komen als een watergevoelig openruimtegebied vanwege hun gemiddelde overstromingsrisico.

De Vlaamse Regering beantwoordt dit bezwaar door te duiden dat de aanduiding van de watergevoelig openruimtegebieden die momenteel voorligt, een doorvertaling is van de initieel aangeduide signaalgebieden en dit op basis van de meest recente watertoetskaarten. In functie van de voorlopige aanduiding als watergevoelig openruimtegebied werd de plancontour ten opzichte van de ontwerp-afbakening gewijzigd op basis van de meest actuele overstromingskans en het advies van de gemeente Duffel. De aanduiding van de watergevoelige openruimtegebieden vertrekt van de beleidsdoelstelling om deze overstromingsgevoelige gebieden te vrijwaren van verdere bebouwing. De overige percelen binnen het woonuitbreidingsgebied hebben volgens de overstromingsgevaarkaarten een meer beperkte overstromingsgevoelige oppervlakte, en zijn dus nog ontwikkelbaar vanuit het watersysteem. Omliggende

percelen in woongebied zijn reeds bebouwd en vallen dus niet binnen de doelstellingen van het watergevoelig openruimtegebied. De aanduiding van watergevoelige openruimtegebieden is in het decreet niet voorzien als eenmalig en kan ook aanleiding geven tot bijkomende aanduidingen.

Dit bezwaar leidt niet tot aanpassing van het plan.

17. De indieners stellen dat er sprake is van een schending van het redelijkheids- en proportionaliteitsbeginsel, aangezien er geen afdoende alternatievenonderzoek van het perceel werd gevoerd. Ze stellen daarbij, in ondergeschikte orde aan de vraag voor een volledige schrapping uit de contour, een gedeeltelijke aanduiding van hun perceel voor als compromis, in overeenstemming met de bebouwbare zone uit de verkavelingsvoorschriften. Op deze manier kan het perceel nog worden bebouwd en kan de effectief overstrombare zone van het perceel als watergevoelig openruimtegebied worden aangeduid.

De Vlaamse Regering beantwoordt dit bezwaar door te duiden dat, conform artikel 5.6.8. §1 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, de Vlaamse Regering gebieden waar een conflict bestaat tussen de verdere realisatie van de bestemming en de belangen van het watersysteem kan aanduiden als watergevoelig openruimtegebied. De Vlaamse Regering maakt bij de beslissing tot aanduiding een afweging tussen een toekomstige ontwikkeling van gebieden, rekening houdende met de wetgeving omtrent de watertoets, en het vrijwaren van gebieden om waterschade en verminderde woonkwaliteit te voorkomen. Op basis van de kaarten en de beperkte, ingesloten ruimte die niet overstromingsgevoelig zou zijn, kan de woonkwaliteit niet gewaarborgd worden. Gezien het significante overstromingsgevaar in de omgeving zijn kleine ingrepen (bijvoorbeeld een bouwvrije tuinzone) hier niet aan de orde.

Dit bezwaar leidt niet tot aanpassing van het plan.

18. Indieners stellen dat hun percelen geen wateroverlast kennen, hoewel ze in 1998 wel gedeeltelijk overstroomden, waardoor ze niet als een risicozone dienen te worden aanzien.

De Vlaamse Regering voerde haar analyse uit op basis van de meest recente overstromingsgevaarkaarten, die niet alleen een inschatting maken van de huidige risico’s maar, waar beschikbaar, ook van de toekomstige risico's. Op basis hiervan wordt ‘tot middelgrote kans op overstromingsgevaar’ pluviaal vastgesteld. Er is geen gemodelleerd risico voor fluviale overstromingen binnen het afgebakende gebied gekend, wat een dergelijk risico niet uitsluit.

Dit bezwaar leidt niet tot aanpassing van het plan.

19. Indieners vragen naar duidelijkheid over de planschaderegeling.

De Vlaamse Regering beantwoordt dit bezwaar door te duiden dat op basis van de beslissing van de Vlaamse Regering van 22 maart 2024 de nieuwe planschaderegeling in voege is getreden op 15 april 2024 en zal de definitieve aanduiding van watergevoelig openruimtegebieden onder deze regeling vallen. De planschade zal rekening houden met de huidige grondprijzen van gelijkaardige

percelen in de omgeving. Het exacte bedrag wordt op basis van het individuele dossier bepaald.

Dit bezwaar leidt niet tot aanpassing van het plan.

Juridisch kader

Dit besluit sluit aan bij de volgende regelgeving:

- Het besluit van de Vlaamse Regering van 23 september 1997 houdende de definitieve vaststelling van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, bekrachtigd bij het decreet van 17 december 1997 wat de bindende bepalingen betreft en op de besluiten van de Vlaamse Regering van 12 december 2003 en 17 december 2010 houdende de definitieve vaststelling van een herziening van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, bekrachtigd bij de decreten van 19 maart 2004 respectievelijk 25 februari 2011, wat de bindende bepalingen betreft.
- Het koninklijk besluit van 5 augustus 1976 houdende de vaststelling van het gewestplan Mechelen, en latere wijzigingen.
- De richtlijn 2000/60/EG van het Europees parlement en de Raad van 23 oktober 2000 tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid.
- De richtlijn 2007/60/EG van het Europees parlement en de Raad van 23 oktober 2007 over beoordeling en beheer van overstromingsrisico's.

Initiatiefnemer

Dit besluit wordt voorgesteld door de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme.

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

Artikel 1. Het gebied 'Spoorweg' in Duffel wordt definitief aangeduid als watergevoelig openruimtegebied.

De normatieve delen van dit besluit zijn hierbij gevoegd als bijlage:

1. bijlage I, het grafisch plan

De niet-normatieve delen van dit besluit zijn bijgevoegd als:
1. bijlage II, de toelichtingsfiche
2. bijlage III, het plan-MER

Artikel 2. De Vlaamse minister, bevoegd voor omgeving, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving,
Omgeving, Energie en Toerisme

Zuhal DEMIR

Bijlage I. Verordenend grafisch plan

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Vlaamse Regering van [...] houdende de definitieve aanduiding van het watergevoelig openruimtegebied 'Spoorweg' in Duffel.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving,
Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

Bijlage II. De toelichtingsfiche

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Vlaamse Regering van [...] houdende de definitieve aanduiding van het watergevoelig openruimtegebied 'Spoorweg' in Duffel.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving,
Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

Bijlage III. Het plan-MER

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Vlaamse Regering van [...] houdende de definitieve aanduiding van het watergevoelig openruimtegebied 'Spoorweg' in Duffel.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving,
Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

WORG

WORG

Achtergrond : GRB, Bron : Digitaal Vlaanderen, januari 2023

WATERGEVOELIG OPENRUIMTEGEBIED
Bijlage I. Verordenend grafisch plan bij het besluit van de Vlaamse Regering van datum [...]
houdende de definitieve aanduiding van het watergevoelig openruimtegebied
Spoorweg in Duffel

Definitieve aanduiding WOR_02000_273_00033_00001

Vlaamse overheid

DEPARTEMENT OMGEVING

schaal : 1:1.500

0 25 50 M

N

LIER
WAARLOOS
DUFFEL
RUMST

VR 2024 3105 DOC.0780/97

Definitieve aanduiding

Watergevoelig openruimtegebied ‘Spoorweg’

in Duffel

Bijlage II: toelichtingsfiche

Vlaamse overheid

DEPARTEMENT OMGEVING

Inhoudsopgave

1 Doelstelling en beleidscontext 3
1.1 Doelstelling 3
1.2 Beleidscontext 3
1.2.1 Ruimtelijk structuurplan Vlaanderen 3
1.2.2 Decreet Integraal Waterbeleid 3
1.2.3 Blue deal 4
1.2.4 Klimaatadaptatieplan 4
1.2.5 Landbouw 4
1.3 Voortraject 4
2 Beschrijving van gebied en het watersysteem 6
2.1 Feitelijke toestand 6
2.2 Waterbergend vermogen en overstromingsgevoeligheid 7
2.3 Stroomgebiedbeheerplan Netebekken 10
2.4 Signaalgebied – startbeslissing Vlaamse Regering 10
2.5 Juridische toestand 11
2.6 Gemeentelijke structuurplannen 11
3 Onderzoek sectorale wetgeving 12
3.1 Milieueffectrapportage 12
3.2 Ruimtelijke veiligheidsrapportage 12
3.3 VEN-toets 13
3.4 Onroerenderfgoed-toets 13
4 Aanpassing plangebied na openbaar onderzoek 13
5 Rechtsgevolgen 13
5.1 Stedenbouwkundige voorschriften 14
5.2 Verkavelingen en principiële akkoorden 14
5.3 Ruimtebalans 15
6 Conclusie 15

1 Doelstelling en beleidscontext

1.1 Doelstelling

Overstromingen volgen mekaar jaar na jaar op en drukken ons met de neus op de feiten. De combinatie van veel verspreide bebouwing en verharding en een waterbeleid dat eeuwenlang voornamelijk gericht was op het afvoeren van water, maakt Vlaanderen kwetsbaar voor de gevolgen van de klimaatverandering. Dit versterkt overstromingsrisico's en verminderde waterinfiltratie in de bodem. Er blijft ook steeds minder ruimte vrij om het water op te vangen bij hevige regenbuien. Bepaalde gebieden in Vlaanderen overstromen nu al met de regelmaat van de klok, vaak zelfs bij minimale neerslag.

Een duurzame en klimaatbestendige ruimtelijke ontwikkeling is slechts mogelijk door het afremmen van het bijkomend ruimtebeslag en het maximaal vrijwaren van de open ruimte. Dit principe is intussen bekend als de 'bouwshift'. Tegelijk moet de verhardingsgraad in de openruimte afnemen.

Om Vlaanderen beter te beschermen tegen zowel droogte als wateroverlast zette de Vlaamse Regering de Blue Deal op, om van Vlaanderen opnieuw een spons te maken door voldoende ruimte te voorzien voor water. Ruimte geven aan water is noodzakelijk in het kader van het voorkomen van droogte en overstromingen. Dit gebeurt door de watergevoelige gebieden te vrijwaren van verdere bebouwing en verharding, waardoor het waterbergend vermogen behouden blijft en stroomafwaarts gelegen dorpen en kernen gevrijwaard blijven van wateroverlast.

Om Vlaanderen klimaatrobuuster te maken is het bijgevolg cruciaal om gebieden met een groot waterbergend vermogen of overstromingsrisico niet meer te ontwikkelen voor harde bestemming (wonen, industrie, …) en deze dusdanig in te richten dat we hun potentieel maximaal kunnen vrijwaren en benutten.

Deze gebieden worden daarom herbestemd naar een openruimtefunctie via een ruimtelijk uitvoeringsplan of aanduiding als watergevoelig openruimtegebied.

1.2 Beleidscontext

1.2.1 Ruimtelijk structuurplan Vlaanderen

Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen is sinds 1997 een belangrijk fundament van het ruimtelijk beleid. Het is een visie die aangeeft hoe we in Vlaanderen best met onze ruimte omgaan. We moeten investeren in onze steden, zodat dit aangename plekken zijn om te wonen. Wat nog rest aan groen en open ruimte moeten we bewaren.

De aanduiding van watergevoelige openruimtegbieden geeft mee uitvoering aan het principe van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen waarbij gesteld wordt dat het fysisch systeem ruimtelijk structurerend is. De ruimtelijke structuur van het buitengebied wordt in Vlaanderen bepaald door onder meer het samenhangend geheel van rivier- en beekvalleien. Het fysisch systeem, waaronder de hier te vrijwaren valleigebieden en andere overstromingsgevoelige gebieden, vormt hiermee het richtinggevend kader voor de ontwikkeling van natuur, bos, landbouw en landschap in het buitengebied.

1.2.2 Decreet Integraal Waterbeleid

Het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018 (waterwetboek), vormt het juridisch kader voor het integraal waterbeleid in Vlaanderen. Het decreet bevat ook de omzetting van de kaderrichtlijn Water en de Overstromingsrichtlijn.

Dit decreet legt de doelstellingen en beginselen van het integraal waterbeleid vast, waarbij de multifunctionaliteit van watersystemen sterk benadrukt wordt. Daarnaast bepaalt het hoe de watersystemen ingedeeld worden in stroomgebieden en stroomgebieddistricten, bekkens en deelbekkens en vertaalt het die indeling in watersystemen door in de organisatiestructuur en de planning voor het integraal waterbeleid. Zo wordt er ook het kader mee vastgesteld voor de stroomgebiedbeheerplannen.

De stroomgebiedbeheerplannen voor Schelde en Maas 2022-2027 werden vastgesteld door de Vlaamse Regering op 1 juli 2022. Hierin is onder meer de actie 6_A_0022 opgenomen om gevolg te geven aan de startbeslissingen van de Vlaamse Regering inzake signaalgebieden door herbestemming van de noodzakelijke deelgebieden via de aanduiding van watergevoelige openruimtegebieden of via ruimtelijke uitvoeringsplannen.

1.2.3 Blue deal

In de strijd tegen waterschaarste en droogte riep de Vlaamse Regering de Blue Deal in het leven om via tal van acties de strijd tegen waterschaarste en droogte op het terrein aan te gaan. De aanduiding van watergevoelige openruimtegebieden speelt in op het voorkomen van bijkomende verharding. Daarnaast kan de vrijgehouden open ruimte mee ingezet worden voor waterconservering. Het water kan in deze gebieden worden vastgehouden en krijgt de tijd om te infiltreren naar het grondwater.

1.2.4 Klimaatadaptatieplan

Het Vlaams klimaatadaptatieplan moet Vlaanderen verder voorbereiden op de effecten van de klimaatverandering en dit zowel op korte termijn, tegen 2030, alsook op langere termijn, tegen 2050. Natuurgebaseerde oplossingen en technologische innovatie worden daarbij onze belangrijkste bondgenoten.

Bij de afbakening van de watergevoelige openruimtegebieden bestaan er koppelkansen met onder meer de doelstelling voor bosuitbreiding. Het verkennen van het bebossingspotentieel in deze gebieden is dan ook expliciet opgenomen. Daarnaast zorgt de vrijwaring van deze gebieden voor de blijvende vastlegging van koolstof en buffering van wateroverlast.

1.2.5 Landbouw

In de aanhef van het hoofdstuk landbouw uit het Vlaams regeerakkoord wordt ‘toegang tot landbouwgrond’ aangestipt als één van de grote uitdagingen voor de sector. Percelen die definitief worden aangeduid als watergevoelig openruimtegebied krijgen landbouw als een van de nevengeschikte functies, naast andere openruimte functies, terwijl landbouw er nu zonevreemd gelegen is.

De voorschriften maken het blijvend agrarisch gebruik van het perceel mogelijk. Wat betreft de grondgebonden landbouw geeft de aanduiding geen aanleiding tot enige beperking van teelten of bemesting. Het aanbrengen van kleinschalige infrastructuur, gericht op het gebruik van het gebied voor landbouw of hobbylandbouw is ook nog steeds mogelijk.

1.3 Voortraject

In uitvoering van het Decreet Integraal Waterbeleid keurde de Vlaamse Regering op 30 januari 2009 de 11 bekkenbeheerplannen voor de periode 2008-2013 goed (VR 2009 3001 DOC. 0100). Deze waterbeheerplannen vormden het kader voor een heel gamma aan maatregelen m.b.t. het integraal waterbeheer. In elk van die 11 beheerplannen was een actie (A7) opgenomen om de bestemming te toetsen van een aantal zones gelegen in actueel of potentieel waterbergingsgebied of in waterconserveringsgebied.

De bekkensecretariaten kregen binnen de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW) de taak om deze screening uit te voeren voor de 11.400 ha onbebouwde harde bestemmingen van het gewestplan die overlappen met deze voor het watersysteem belangrijke gebieden. Vanaf 2009 onderwierpen de bekkenstructuren deze gebieden aan een grondige analyse die o.a. dienst moest doen als onderbouwde input voor ruimtelijke planningsprocessen. Deze gebieden kregen de naam “signaalgebied”; het gaat om nog niet ontwikkelde gebieden waar een tegenstrijdigheid kan bestaan tussen de geldende bestemmingsvoorschriften en het belang van dit gebied voor het watersysteem.

In een eerste fase werden in 2009-2010 de meest relevante en prioritaire gebieden verspreid over gans Vlaanderen afgebakend, op basis van hun oppervlakte, omvang van de waterproblematiek en ontwikkelingsdruk. Hierbij werden nabijgelegen stukken gebundeld tot samenhangende gehelen met de nog niet ontwikkelde omgeving.

Voor 66 prioritaire gebieden werden binnen de CIW fiches opgemaakt die zowel de wateraspecten als de ruimtelijke aspecten van deze signaalgebieden onderzochten, zowel vanuit juridisch als beleidsmatig oogpunt.

Telkens werd ook een suggestie voor ontwikkelingsperspectief meegegeven vanuit het wateraspect met eventueel voorstel voor herbestemming. Meestal werd binnen het signaalgebied nog een opdeling gemaakt in deelgebieden, met afzonderlijke ontwikkelingsopties. Elk van deze fiches werd door het betrokken bekkenbestuur goedgekeurd, om tot een gedragen suggestie te komen. In 2013 volgde nog een tweede reeks van 17 signaalgebiedsfiches.

In 2013 besliste de Vlaamse Regering (VR 2013 2903 DOC. 0303-1) om deze signaalgebieden grondiger aan te pakken om het waterbergend vermogen van Vlaanderen te vrijwaren. Voor elk gebied waarvan blijkt dat het ontwikkelen volgens de huidige bestemming het overstromingsrisico verhoogt, werkte de CIW aan bijkomende voorwaarden of een alternatief ontwikkelingsperspectief. In die ontwerp-startbeslissingen werd ook gezocht naar het best in te zetten instrumentarium en de bijhorende initiatiefnemende overheid. In 2014 keurde de Vlaamse Regering de vervolgtrajecten goed voor de eerste reeks van 66 signaalgebieden (VR 2014 2401 DOC. 0086 en VR 2014 0905 DOC.0724) en in 2015 volgde reeks 2 met 17 signaalgebieden (VR 2015 0805 DOC. 0454).

Vervolgens werd door de CIW en op basis van de meest recente gegevens over bestemming, bebouwing en overstromingsgevoeligheid een derde en laatste selectie gemaakt van nog 152 te onderzoeken signaalgebieden. Ook in deze laatste reeks werd in nauw overleg met de gemeentebesturen en de waterloopbeheerders gezocht naar een integrale toekomstvisie, waarbij zowel de waterproblematiek als ruimtelijke aspecten in rekening werden genomen voor het bepalen van het ontwikkelingsperspectief (watertoets, bijkomende voorwaarden of nieuwe functionele invulling). Op 31 maart 2017 keurde de Vlaamse Regering deze laatste reeks startbeslissingen goed (VR 2017 3103 DOC. 0313).

In de startbeslissingen die de Vlaamse Regering voor elk signaalgebied goedkeurde, werd na grondige analyse een vervolgtraject en een gebiedsgericht ontwikkelingsperspectief bepaald dat rekening houdt met het watersysteem en waarbij minstens het waterbergend vermogen behouden blijft. In die beslissingen zijn volgende zaken vastgelegd:

- het ontwikkelingsperspectief van het signaalgebied;
- het bestuur dat initiatief moet nemen;
- het instrument dat gebruikt moet worden om het ontwikkelingsperspectief te realiseren.

De vervolgstappen met betrekking tot de signaalgebieden gaan van een waterrobuuste inrichting binnen de geldende bestemming tot een (gedeeltelijke) herbestemming van het gebied met flankerende maatregelen. De signaalgebieden en de bijhorende beslissingen zijn terug te vinden op de geoloketten van www.signaalgebieden.be.

Er worden twee categorieën van vervolgtrajecten onderscheiden:

- Verscherpte watertoets. De geldende harde bestemming blijft behouden, maar er kunnen in het kader van de watertoets wel extra voorwaarden opgelegd worden voor de ontwikkeling van het gebied.
- Bouwvrije opgave. Delen van het signaalgebied moeten bouwvrij blijven en moeten bijgevolg een andere bestemming krijgen.

Uit voorgaande grondige analyses bleek dat 172 gebieden dermate belangrijk zijn voor de waterbeheersing dat er minstens in een deel níet meer gebouwd kan worden. Initieel werd vooropgesteld om deze gebieden met bouwvrije opgave via een ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) te herbestemmen. Mede de lange doorlooptijd van een dergelijk planproces zorgde ervoor dat begin 2023 slechts een dertigtal signaalgebieden zijn herbestemd via een RUP (gemeentelijk, provinciaal, gewestelijk).

Op vandaag lopen nog diverse planprocessen voor opmaak van een RUP om signaalgebieden te herbestemmen. Voor de andere gebieden zal de bouwvrije opgave vertaald worden via aanduiding als watergevoelig openruimtegebied (WORG) in uitvoering van artikel 5.6.8 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO), ingevoerd bij decreet van 8 december 2017 houdende wijziging van diverse bepalingen inzake ruimtelijke ordening, milieu en omgeving.

In 2018 startte de CIW met de voorbereiding voor de aanduiding van deze watergevoelige openruimtegebieden, vertrekkende van de startbeslissingen van de Vlaamse Regering. Op 12 maart 2018 gaf de CIW goedkeuring aan het ontwerp voor de voorlopige aanduiding van 124 watergevoelige openruimtegebieden. Het voorstel kwam tot stand in overleg met de bekkensecretariaten, het Departement Omgeving, de waterloopbeheerders en de betrokken gemeenten. Plannende overheden konden voor alle signaalgebieden aangeven of ze nog op korte termijn een planinitiatief zouden opstarten om zelf een herbestemming uit te voeren of ze verkozen om deze als WORG aan te duiden.

Begin mei 2018 vroeg de CIW advies aan het college van burgemeester en schepenen van de betrokken gemeenten over het voorstel voor de voorlopige aanduiding. Vervolgens werd ook het kennisgevingsdossier voor het plan-m.e.r. ingediend en werd het ter inzage gelegd van 30 juli tot en met 30 augustus 2018.

Gezien de nieuwe overstromingskaarten, zoals goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 25 november 2022 (VR 2022 2511 DOC.1289), was een actualisatie van de ontwerpen vereist. Hierbij werd uiteraard ook rekening gehouden met een geactualiseerde feitelijke en juridische toestand.

Bij de aanduiding van WORG zal de Vlaamse Regering zich niet beperken tot de 124 door de CIW voorbereide gebieden. Na de gevoerde actualisatie werden in totaal 139 watergevoelige openruimtegebieden voorlopig vastgesteld door de Vlaamse Regering.

Met deze beslissing geeft de Vlaamse Regering uitvoering aan de vooropgestelde aanduiding van WORG voor het gebied 'Spoorweg Duffel' in Duffel (SG_R3_NET_02).

2 Beschrijving van gebied en het watersysteem

2.1 Feitelijke toestand

Het gebied heeft een oppervlakte van 1,7 ha en bestaat uit twee delen. Het oostelijke en grootste deel van het gebied is in het oosten begrensd door een spoorlijn en in het zuiden door een bomenrij, het is volledig onbebouwd en bestaat uit weide. Het westelijke en kleinere deelgebied betreft twee onbebouwde kavels uit niet-vervallen verkavelingen.

Figuur 1. Bestaande feitelijke toestand: luchtfoto met aanduiding begrenzing WORG

2.2 Waterbergend vermogen en overstromingsgevoeligheid

Watertoetskaarten - overstromingsgevoelige gebieden (VR 2022 2511 DOC.1289)

Er is geen gemodelleerd risico voor fluviale overstromingen gekend binnen het afgebakende gebied.

Figuur 2. Watertoetskaart - overstromingsgevoelige gebieden fluviaal

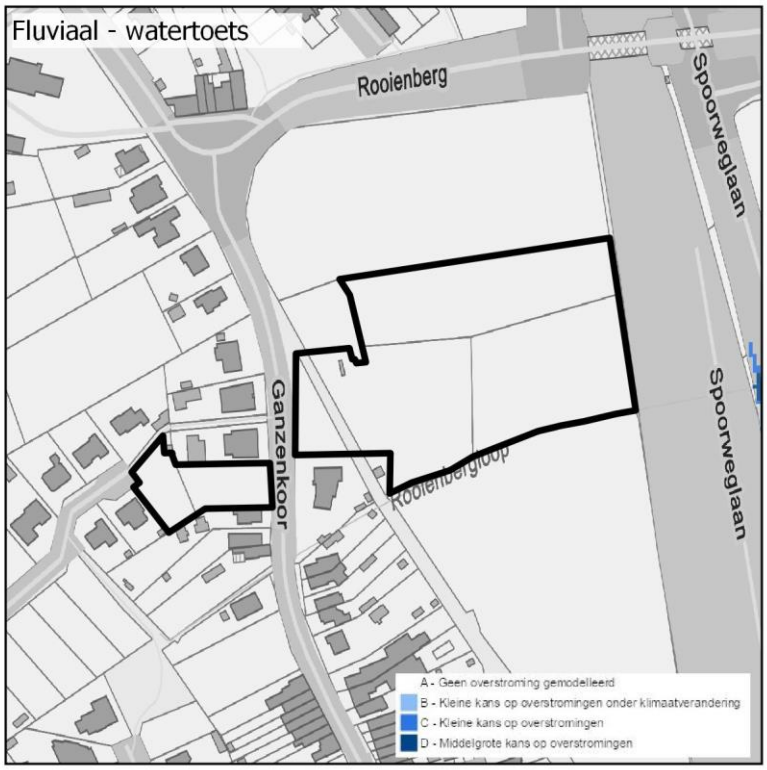

Het pluviale model toont daarentegen voor vrijwel het gehele westelijke deelgebied een middelgrote kans op pluviale overstromingen, net als een deel van de omliggende reeds bebouwde percelen. Het oostelijke deelgebied kent vooral in het zuiden en langs de spoorlijn een middelgrote tot kleine kans op overstromingen. Onder klimaatverandering neemt een kleine kans op pluviale overstromingen echter toe in bijna het gehele oostelijke deelgebied.

Figuur 3. Watertoetskaart - overstromingsgevoelige gebieden pluviaal

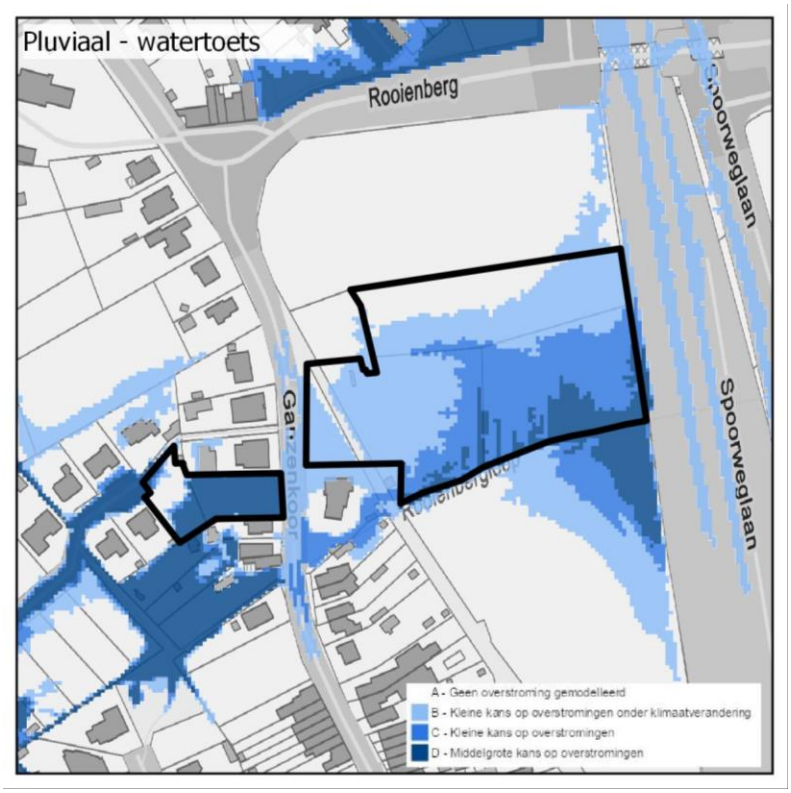

In 2018 werd op vraag van de gemeente Duffel een studie uitgevoerd naar de benodigde waterbergingscapaciteit voor het volledige woonuitgreidingsgebied. De studie wees aan dat lokale afstroming mee zorgt voor het overstromingsrisico binnen het gebied, naast de aanvoer van water via de Wouwendonkse Loop. De berekeningen uit de studie wezen een vereiste waterbuffering (op basis van de oorspronkelijke contour van het signaalgebied) aan van 11.460 m³ voor het gebied. De mate waarop dit debiet kan worden gebufferd diende verder onderzocht te worden, met name voor de hoger gelegen delen ten noorden en zuiden van de overstromingscontour (binnen de oorspronkelijke contour van het signaalgebied). De studie gaf eveneens aan dat bijkomende lokale buffering en infiltratie ter plaatse in grachten de eerste voorkeur geniet, waardoor minder water afstroomt naar het gebied 'Spoorweg West'. In de eerste conceptversie werden geen uitspraken gedaan met betrekking tot de eventuele ontwikkelbaarheid ten opzichte van de watergevoeligheid.

In de actualisatie van de studie uit 2024 werd uitgegaan van de nieuwe pluviale overstromingskaarten en daarbovenop buffering voor afstrromend water van de omliggende woonwijk. Het totale vereiste volume van 8400 m³ kan opgevangen worden in de afgebakende zone ten oosten van Ganzenkoor, op voorwaarde dat er nog een deel van het gebeid wordt afgegraven en ook het deel ten zuiden mee wordt ingeschakeld. Deze studie bevestigt de noodzaak om dat deel van het gebied bouwvrij te houden.

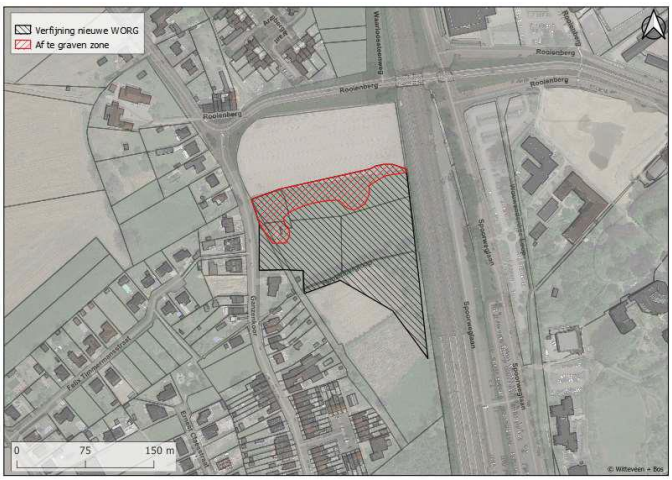

Overstromingsrichtlijn - overstromingsgevaarkaarten

Volgens artikel 6 van de Europese Overstromingsrichtlijn (ORL) en artikel 1.7.3.1 § 3 van het Waterwetboek (VR 2018 1506 DOC.0638) moet de Vlaamse Regering zorgen voor alle significante bronnen van overstromingen en voor drie kansscenario's (kleine kans, middelgrote kans en grote kans op overstromingen, indien van toepassing). Daarbij werd ervoor gekozen om zowel kaarten voor het huidige klimaat als voor toekomstige klimaat (met klimaatprojectie 2050) op te maken.

Deze overstromingsgevaarkaarten zijn de bron voor de watertoetskaarten en geven een meer gedetailleerd beeld van de overstromingskansen in diverse scenario's. Het algemene beeld is daarom gelijkaardig aan de kaarten hierboven, maar toont onder meer ook de grote kans op overstromingen. Het pluviale model is beschikbaar voor gans Vlaanderen, ook het klimaatmodel. De fluviale modellen zijn per waterloop opgesteld en soms niet beschikbaar bij kleinere waterlopen, ook is het klimaatscenario niet in alle fluviale modellen beschikbaar en geeft dan een blanco kaart.

Figuur 4. Overstromingsgevaarkaart: overstroombaar gebied bij huidig en toekomstig klimaat (fluviaal)

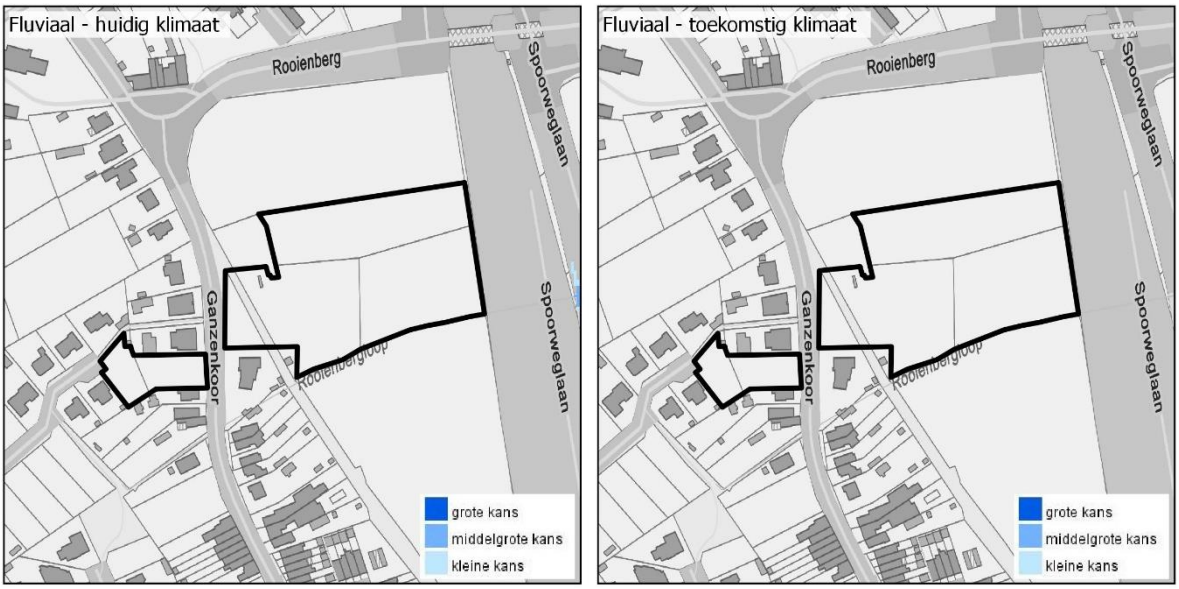

Figuur 5. Overstromingsgevaarkaart: overstroombaar gebied bij huidig en toekomstig klimaat (pluviaal)

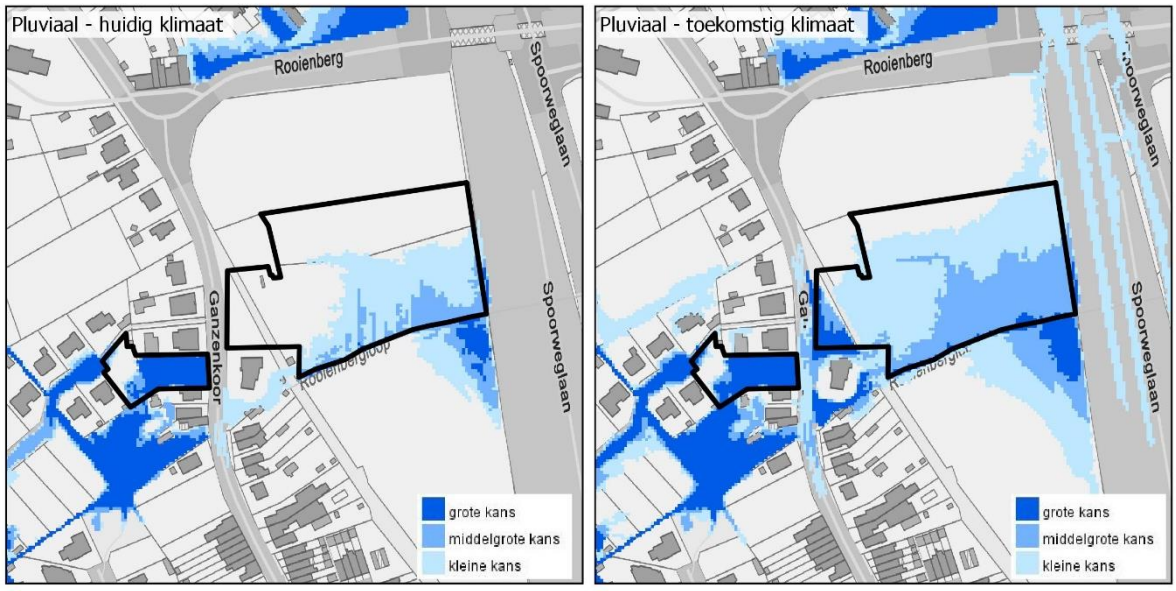

2.3 Stroomgebiedbeheerplan Netebekken

Het bekkenspecifieke deel voor het Netebekken van de stroomgebiedbeheerplannen voor Schelde en Maas 2022-2027, werd voorbereid door de overlegstructuren van het Netebekken. Het werd samen met de andere onderdelen van de stroomgebiedbeheerplannen voor Schelde en Maas 2022-2027, vastgesteld door de Vlaamse Regering op 1 juli 2022.

In het gebied zijn geen specifieke acties aanwezig uit de Stroomgebiedbeheerplannen 2022-2027. Wel geeft deze beslissing mee uitvoering aan de generieke actie 6_A_0022 om gevolg te geven aan de startbeslissingen van de Vlaamse Regering inzake signaalgebieden door herbestemming van de noodzakelijke deelgebieden via de aanduiding van watergevoelige openruimtegebieden of via ruimtelijke uitvoeringsplannen.

2.4 Signaalgebied – startbeslissing Vlaamse Regering

Het signaalgebied 'Spoorweg Duffel' behoort tot het Netebekken.

Het signaalgebied is gelegen ten westen van een spoorlijn, tussen een lintvormige woonontwikkeling.

Op 12 november 2014 werd dit gebied door de Algemene Bekkenvergadering Netebekken geselecteerd voor opname in de prioritair te onderzoeken signaalgebieden. De motivatie voor opname is als volgt:

> *"Gezien de hoge bebouwingsgraad in de omgeving bestond de oorspronkelijke GIS-matige afbakening uit een verzameling van enkele grotere en enkele kleinere nog niet ontwikkelde voornamelijk effectief overstromingsgevoelige gebieden die samen voor een initiële oppervlakte van meer dan 2 ha zorgden."*

De afbakening van het signaalgebied werd tijdens het gevoerde overleg besproken.

De Vlaamse Regering nam op 31 maart 2017 een startbeslissing over het signaalgebied 'Spoorweg' en opteerde voor een bouwvrije opgave voor het gebied. De conclusie van de gebiedsfiche voor het signaalgebied 'Spoorweg' luidde:

> *"Dit signaalgebied bestaat uit 11 verschillende deelgebieden met een verschillende graad van overstromingsgevoeligheid.*
>
> *Voor deelgebieden 1, 2, 6, 7, 8, 9 en 11 is een verstrengde watertoets met aangepaste voorwaarden ter maximale vrijwaring van het watersysteem en bescherming van toekomstige woningen tegen wateroverlast van toepassing. Zo mag er geen verlies van ruimte voor water optreden. Dit wil zeggen dat tuinen overstroombaar moeten blijven en eventuele innames van waterbergend vermogen (bv. via bouwconstructies, ophogingen i.f.v. bebouwing, ...) gecompenseerd moeten worden op het eigen perceel. Specifiek voor deelgebied 9 dient bij eventuele nieuwe en/of herbouwprojecten een totaalvisie en –plan opgemaakt waarbij het hergebruik, infiltratie en buffering via bovengrondse systemen van water worden uitgewerkt. Vooroverleg hierover met de waterbeheerder is aangeraden.*
>
> *Aangezien deelgebied 3 zich niet echt leent voor een volledig nieuwe bestemming en het gebied mogelijk nuttig ingeschakeld kan worden om hemelwater van verharde oppervlakken te bergen, kan de huidige bestemming woongebied/industriegebied behouden worden. Het komt, gelet op de waterproblematiek, niet in aanmerking voor ontwikkeling of verharding maar kan eventueel wel ingericht worden in functie van waterberging ten behoeve van het omliggend reeds gerealiseerd woongebied/industriegebied. Voor deelgebieden 4 en 5 volstaat de watertoets.*
>
> *Deelgebied 10 speelt een belangrijke rol als waterbergingsgebied. Een herbestemming naar een openruimtefunctie compatibel met het watersysteem is noodzakelijk. Hierbij dient rekening gehouden met de bergingsnoden en het natuurlijk functioneren van het watersysteem. In tussentijd wordt ontwikkeling van de deelgebieden vermeden door geen nieuwe vergunningen af te leveren."*

In voorliggende aanduiding worden deelgebieden 10 en 11 meegenomen.

Link naar fiche signaalgebied:

https://www.integraalwaterbeleid.be/nl/beleidsinstrumenten/signaalgebieden/fiches/sg_r3_net_02_spoorweg_duffel

2.5 Juridische toestand

Het gebied is gelegen in woonuitbreidingsgebied en woongebied volgens het gewestplan.

Figuur 6. Gewestplan

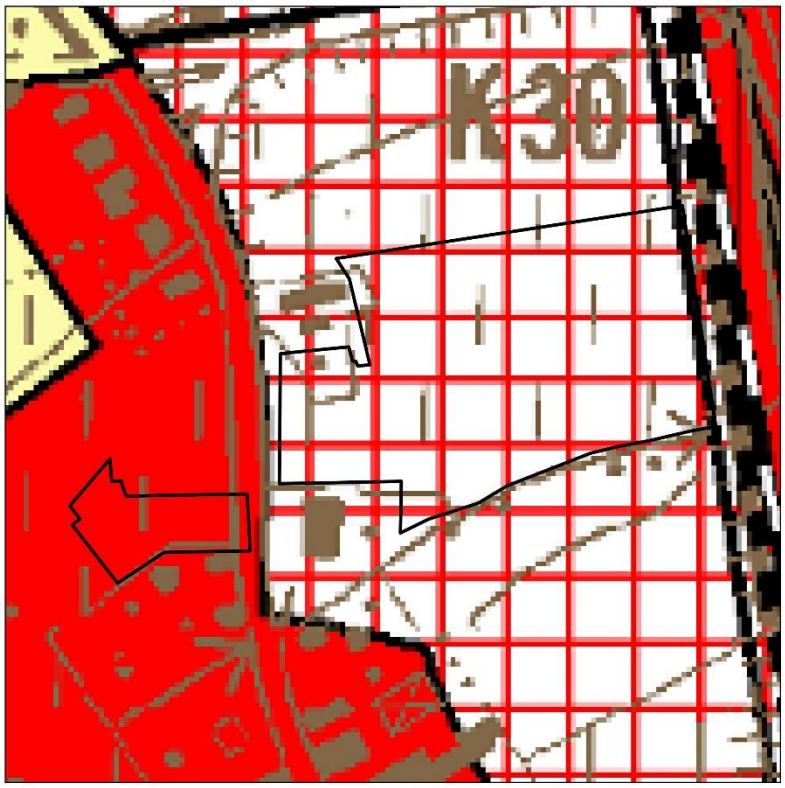

2.6 Gemeentelijke structuurplannen

In het Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan (GRS) Duffel wordt dit gebied meermaals benoemd in context van mogelijke ontwikkelingen ten westen van de spoorlijn.

Over de woonuitbreidingsgebieden wordt in het algemeen gezegd dat ze "*in groot aantal beschikbaar (blijven), ondermeer in de omgeving van het station (Ganzenkoor), maar algemeen meer in Duffel-Oost dan in Duffel-West. Deze woonuitbreidingsgebieden kunnen evenwel niet worden aangesneden, zolang er bouwgronden voor handen zijn in de woongebieden.*"

"*Het terrein (5,5 ha) ligt tussen Ganzenkoor, Standplaats en de spoorweg. Het station ligt aan de overzijde van de spoorweg. Dit woonuitbreidingsgebied is beter gelegen om aan kernversterking te doen dan de binnengebieden A8, A9 en A10. Dit gebied is mogelijk te ontwikkelen.*"

"*De woonuitbreidingsgebieden A11 en A12 kunnen op lange termijn een potentiële versterking betekenen voor de stationsomgeving. Ruimtelijk zijn deze gebieden goed gesitueerd ten opzichte van de kern van Duffel. Een mogelijke ontwikkeling op lange termijn betekent geen structurele aantasting van de open ruimte. Deze woonuitbreidingsgebieden worden niet herbestemd. Volgens de atlas van de WUG gebieden is het gebied A12 watergevoelig. Deze watergevoeligheid werd grotendeels opgelost door het plaatsen van pompinstallaties naar de Nete. Voor WUG A12 wordt verder onderzoek naar de watergevoeligheid vooropgesteld. Dit onderzoek moet aantonen of ontwikkelingen voor woningbouw mogelijk zijn en of er specifieke maatregelen moeten genomen worden met betrekking tot de waterproblematiek.*"

3 Onderzoek sectorale wetgeving

3.1 Milieueffectrapportage

De milieueffectrapportage verloopt via de generieke procedure. De procedure start met de opmaak van een kennisgeving.

Een kennisgeving bevat onder andere een beschrijving van het voorgenomen plan en een voorstel van de wijze waarop het milieuonderzoek zal uitgevoerd worden. De kennisgevingsnota voor de aanduiding van de watergevoelige openruimtegebieden werd van 30 juli tot en met 30 augustus 2018 ter inzage gelegd. De Dienst Mer stelde, rekening houdend met de adviezen en inspraak, richtlijnen op voor de opmaak van het eigenlijke plan-MER.

Op basis van de richtlijnen werd het ontwerp-plan-MER opgemaakt door deskundigen onder leiding van een erkend MER-coördinator. Na een verwerking van de opmerkingen, werd het (ontwerp) plan-MER onderworpen aan een openbaar onderzoek, samen met de voorlopige aanduiding van de watergevoelige openruimtegebieden.

Tijdens het openbaar onderzoek konden burgers en adviesinstanties opmerkingen geven op het ontwerpplan én het (ontwerp) plan-MER. Opmerkingen en adviezen kunnen aanleiding geven tot aanpassingen en aanvullingen aan het plan en het plan-MER. Vóór de definitieve vaststelling van het plan, keurde het Team Omgevingseffecten het plan-MER goed.

Op basis van het gevoerde milieueffectenonderzoek worden geen significante negatieve effecten op de leefomgeving verwacht. In het ontwerp van plan-MER worden geen milderende maatregelen noodzakelijk geacht. Het ontwerp plan-MER wordt samen met het besluit houdende de voorlopige aanduiding ter inzage gelegd in het openbaar onderzoek.

3.2 Ruimtelijke veiligheidsrapportage

Ter uitvoering van de Seveso-richtlijn[1] dient in het beleid inzake ruimtelijk ordening rekening gehouden te worden met de noodzaak om op langetermijnbasis voldoende afstand te laten bestaan tussen Seveso-inrichtingen (i.e. inrichtingen met een zodanige hoeveelheid aan gevaarlijke stoffen op het terrein dat zij vallen onder het toepassingsgebied van de Seveso-richtlijn) enerzijds en aandachtsgebieden (zoals gedefinieerd in het besluit van de Vlaamse Regering houdende nadere regels inzake ruimtelijke veiligheidsrapportage) anderzijds. Deze doelstelling wordt verwezenlijkt door het houden van toezicht op de vestiging van nieuwe Seveso-inrichtingen, op wijzigingen van bestaande Seveso-inrichtingen, en op nieuwe ontwikkelingen rond bestaande Seveso-inrichtingen.

Om een inschatting te maken van het aspect externe mensveiligheid, toetste de dienst Veiligheidsrapportage van het Departement Omgeving het voorgenomen plan af aan de hand van criteria die werden opgenomen onder de vorm van een beslissingsdiagram in bijlage bij het besluit van de Vlaamse Regering houdende nadere regels inzake de ruimtelijke veiligheidsrapportage.

Gelet op het feit dat:

- het gebied ligt binnen de consultatiezone van Water-link Zuiderproductie;
- de externe risico's van de desbetreffende Sevesoinrichtingen bekend zijn bij de administratie én er is voldoende afstand tussen de Seveso-inrichtingen enerzijds en het aandachtsgebied anderzijds;
- volgens de gegevens verstrekt in de toelichtingsnota in het plangebied geen Seveso-inrichtingen mogelijk zijn;

besliste de dienst VR op 27 juli 2023 dat er geen ruimtelijk veiligheidsrapport dient opgemaakt te worden.

[1] Europese richtlijn betreffende de beheersing van de gevaren van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen betrokken zijn.

3.3 VEN-toets

De aanduiding als watergevoelig openruimtegebied, leidend tot het behoud van het bouwvrije karakter, en de daar toegelaten functies hebben geen negatieve impact op natuurwaarden of VEN-gebieden. Het gebied is niet in of nabij een VEN-gebied gelegen.

3.4 Onroerenderfgoed-toets

De aanduiding als watergevoelig openruimtegebied wordt als positief beschouwd gezien deze gebieden hierdoor vrijgesteld worden van grootschalige wijziging van het landgebruik en ingrepen in de bodem. Ook indirecte effecten op de omliggende gebieden worden hierdoor voorkomen. Er is geen beschermd erfgoed in of grenzend aan het gebied.

4 Aanpassing plangebied na openbaar onderzoek

Op basis van de bezwaren en opmerkingen van het openbaar onderzoek na de voorlopige aanduiding, zoals verwerkt in het besluit van de Vlaamse Regering, is **de plancontour van de voorlopige aanduiding aangepast voor de definitieve aanduiding als watergevoelig openruimtegebied.**

Figuur 7. Actualisatie definitieve afbakening

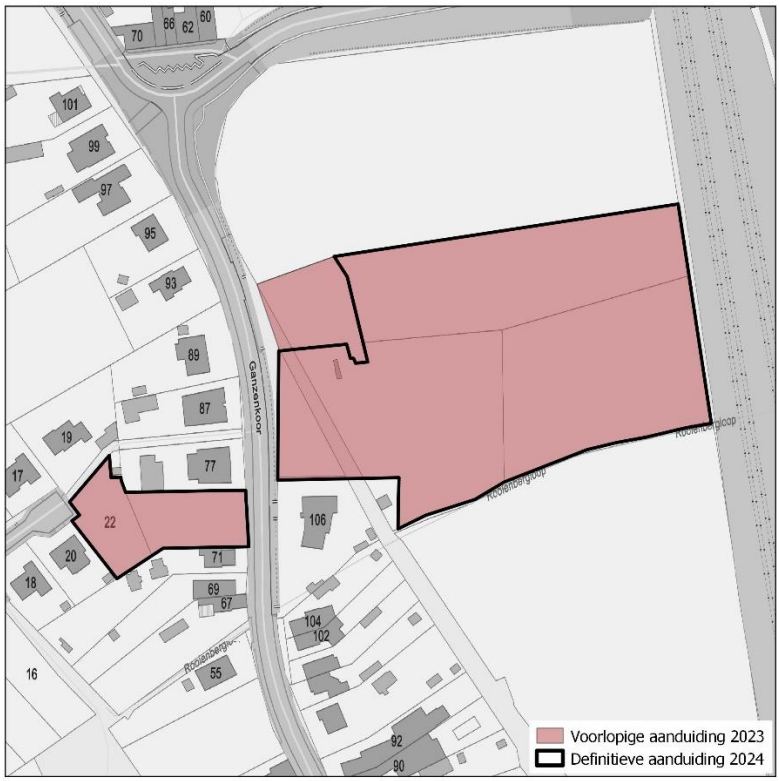

5 Rechtsgevolgen

De aanduiding als WORG heeft geen andere rechtsgevolgen dan deze vermeld in artikel 5.6.8, VCRO.

Ingevolge de bepalingen van artikel 5.6.8, §6, VCRO, komen eigenaars van gronden die gelegen zijn binnen een definitief aangeduid watergevoelig openruimtegebied in aanmerking voor een eigenaarsvergoeding, met

toepassing van dezelfde voorwaarden en modaliteiten als deze die gelden voor de planschadevergoeding, zoals deze vooropgesteld wordt met het Instrumentendecreet. Ingevolge de daarin opgenomen harmonisering en aanpassing van de compenserende vergoedingen, wordt die eigenaarsvergoeding bepaald op basis van een schaderapport van de landcommissies.

5.1 Stedenbouwkundige voorschriften

Het voorschrift wordt bepaald door artikel 5.6.8, §3 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO).

Ter informatie wordt hierbij de tekst zoals geldig op datum van deze definitieve aanduiding weergegeven:

Binnen de aangeduide watergevoelige openruimtegebieden zijn waterbeheer, natuurbehoud, bosbouw, landschapszorg, landbouw en recreatie nevengeschikte functies.

Voor zover de ruimtelijk-ecologische draagkracht en de waterbeheersfunctie van het gebied niet worden overschreden, zijn alleen de volgende handelingen die nodig of nuttig zijn voor de functies, vermeld in het eerste lid, toegelaten:

1° het aanbrengen van kleinschalige infrastructuur, gericht op de sociale, educatieve of recreatieve functie van het gebied, waaronder sanitaire gebouwen of schuilplaatsen van één bouwlaag met een oppervlakte van ten hoogste 100 m², met uitsluiting van elke verblijfsaccommodatie;

2° het aanleggen, herstellen, heraanleggen of verplaatsen van openbare wegen en nutsleidingen. Openbare wegen en nutsleidingen kunnen aangelegd of verplaatst worden voor zover dat noodzakelijk is voor de kwaliteit van het leefmilieu, het beheer van het landschap, het herstel en de ontwikkeling van de natuur en het natuurlijk milieu, de openbare veiligheid of de volksgezondheid;

3° het aanbrengen van kleinschalige infrastructuur, gericht op het gebruik van het gebied voor landbouw of hobbylandbouw;

4° handelingen die nodig of nuttig zijn om overstromingen te beheersen of om wateroverlast buiten de natuurlijke overstromingsgebieden te voorkomen;

5° handelingen voor natuurbehoud en landschapszorg.

De mogelijkheden om af te wijken van stedenbouwkundige voorschriften of om rekening te houden met ontwerpen van stedenbouwkundige voorschriften, vermeld in titel IV, hoofdstuk 4, zijn van overeenkomstige toepassing in de aldus aangeduide gebieden.

5.2 Verkavelingen en principiële akkoorden

Zoals bepaald in artikel 5.6.8, §4, VCRO heeft de definitieve aanduiding als watergevoelig openruimtegebied van rechtswege het verval tot gevolg van onbebouwde delen van niet-vervallen verkavelingen die liggen binnen het watergevoelig openruimtegebied. Ook principiële akkoorden vervallen van rechtswege.

Op de twee percelen ten westen van Ganzenkoor binnen de aanduiding zijn delen van twee verkavelingen aanwezig, met name 12009_2000_228 en 12009_1985_90. Het onbebouwde deel van de niet-vervallen verkavelingsvergunning of omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden komt te vervallen binnen de definitieve aanduiding.

Figuur 8. Situering verkavelingen 12009_2000_228 (links) en 12009_1985_90 (rechts)

5.3 Ruimtebalans

In dit watergevoelig openruimtegebied zijn volgende bestemmingen gelegen die niet meer gerealiseerd kunnen worden na definitieve aanduiding.

Bestemmingscategorie	
Woonuitbreidingsgebied	1,5 ha
Woongebied	0,2 ha

6 Conclusie

De aanduiding is conform het ontwikkelingsperspectief zoals gemotiveerd in eerdere beslissingen van de Vlaamse Regering over het signaalgebied (VR 2017 3103 DOC. 0313).

De kaarten van de overstromingsgevoelige gebieden tonen voor vrijwel het gehele linkse deelgebied een grote kans op pluviale overstromingen. Binnen het grote, rechtse deelgebied is voornamelijk het zuiden van het deelgebied gevoelig voor pluviale overstromingen, maar breidt het risico zich onder klimaatverandering zich verder uit over bijna het hele deelgebied. Vrijwaring van het gebied voor verder bebouwing is aangewezen en ondersteunt de uitvoering van acties uit het stroomgebiedbeheerplan 2022-2027 ter realisatie van bijkomende waterberging.

Er bestaat een conflict tussen de verdere realisatie van de bestemming en de belangen van het watersysteem. Om die reden wordt het gebied ‘Spoorweg’ in Duffel definitief aangeduid als watergevoelig openruimtegebied.